

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců
Lubomíra Majerčíka a Mariana Kokeše v právní věci

žalobkyně: **Vinofol, s.r.o.**, IČ: 269 18 323
sídlem Francouzská 375/41, 602 00 Brno
zastoupena JUDr. Vojtěchem Mihalíkem, advokátem
sídlem Bezručova 1896/90, 692 01 Mikulov

proti
žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce**
sídlem Květná 504/15, 603 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 26. 1. 2024, č. j. SZPI/BL713-28/2023,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně byla uznána vinnou z přestupku, kterého se dle rozhodnutí správních orgánů dopustila porušením povinnosti stanovené v § 27 odst. 4 písm. a) bodu 4 zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o

vinohradnictví a vinařství), a to tím, že měla uvádět do oběhu víno, u kterého neodpovídaly hodnoty skutečného obsahu bezcukerného extraktu hodnotám tohoto parametru zjištěným při zařazení vína.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Žalobkyně je přesvědčena, že právní názory vyslovené žalovaným v napadeném rozhodnutí jsou nesprávné a nemají dostatečnou oporu ve skutkových zjištěních. Bylo podle ní také narušeno její právo spočívající v zásadě legitimního očekávání.
3. Konkrétně žalobkyně nesouhlasí s východiskem, že se přestupku dopustila, neboť kontrolovaná hodnota bezcukerného extraktu ve výši 25 g/l, která byla naměřena na popud žalobkyně externí laboratoří v rámci laboratorního rozboru referenčního vzorku tohoto vína určeného pro druhé laboratorní posouzení, se nachází v rámci povoleného rozpětí. Při zařazení vína byla totiž naměřena hodnota tohoto parametru ve výši 28,9 g/l. Po započtení přípustné odchylky zahrnující rozšířené nejistoty stanovení pro použité referenční metody rozboru ve výši $\pm 2,5$ g/l dle § 10 odst. 3 písm. c) vyhlášky č. 88/2017 Sb. (dále „vyhláška“). lze ve vztahu k hodnotě 28,9 g/l dospět k intervalu 26,4 g/l – 31,4 g/l. Po započtení přípustné odchylky ve vztahu k hodnotě 25 g/l interval činí 22,5 g/l – 27,5 g/l. Z toho lze dovodit, že při zohlednění přípustné odchylky stanovené vyhláškou se hodnota 25 g/l bezcukerného extraktu daného vína nachází bezesporu v zákonem povoleném rozpětí těchto hodnot. Závěr žalovaného, že hodnota 25 g/l nevyhovuje stanovenému rozpětí, je tedy nesprávná. Každé měření je navíc nepřesné a hodnota rozšířené nejistoty pak stanoví, jak moc je měření nepřesné. Proto s interpretací žalovaného ohledně § 10 vyhlášky nelze souhlasit, neboť ji je nutno vykládat extenzivně a započítat odchylku při každém měření.
4. Žalobkyně též poukázala na zcela odlišný výsledek žalovaného v porovnání s výsledky ze soukromých laboratoří. Takový výsledek pak vzbuzuje pochybnosti o zvolené metodě měření, pokud je jediným podkladem pro správní trestání.
5. Ohledně výše správního trestu žalobkyně namítla jeho nepřiměřenost vzhledem k tomu, že ke zjištění „skrytého“ pochybení bylo možné dospět pouze na základě laboratorních testů. Žalovaný dále nevysvětlil, zda došlo k ohrožení zákonem chráněného veřejného zájmu, či k jeho narušení. Nevznikla přitom žádná škoda. Výše pokuty navíc nebyla odůvodněna ve smyslu § 37 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.
6. Žalobkyně navrhla, aby soud zrušil napadené rozhodnutí i jemu předcházející rozhodnutí, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, in eventum od sankce upustil, nebo ji snížil.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný upozorňuje, že žalobkyně navrhla postup, při němž by docházelo ke dvojitému započtení odchylky podle § 10 vyhlášky. V konečném důsledku by odchylka činila 5 g/l, což zákon nepředpokládá. Odchylka vyjadřuje maximální možnou míru, o kterou se může lišit výsledek v parametru bezcukerný extrakt od hodnoty naměřené při zařazení vína. K tvrzení žalobkyně, že je nutné u každého měření počítat s rozšířenou nejistotou, žalovaný uvedl, že žalobkyně zaměňuje pojem „přípustná odchylka“ s pojmem „rozšířená nejistota“, ačkoliv se jedná o významově dva různé pojmy. Z § 10 vyhlášky přitom vyplývá, že odchylka v sobě zahrnuje rozšířené nejistoty.

8. Zákon o vinohradnictví a vinařství v § 26 odst. 4 písm. b) stanoví, že před podáním žádosti o zařazení vína zajistí výrobce rozbor vína v akreditované laboratoři, k jejímuž výsledku se pak vztahuje zákonem povolená odchylka. Při zařazení vína činila naměřená hodnota bezcukerného extraktu 28,9 g/l a po zohlednění odchylky měla odpovídat intervalu 26,4 g/l – 31,4 g/l. Hodnota u vzorku pro druhé odborné stanovisko činila 25 g/l, proto ji žalovaný označil za nevyhovující.
9. K námitce nepřiměřenosti uložené pokuty žalovaný vyzdvihl, že sankce ve výši 30 000 Kč představuje pouze 0,6 % z horní hranice zákonné sazby pokuty. Odůvodnění pokuty je vyjádřeno v napadeném rozhodnutí dostatečně. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Replika žalobkyně

10. Podle výkladu, který zastává žalobkyně vyhláška nevyklučuje použití přípustné odchylky ve výši 2,5 g/l pro každé měření zvlášť. Za důležitý považuje fakt, že každé měření je nepřesné, což se ukázalo při výsledku rozboru vína určeného pro druhé odborné stanovisko, kdy oproti výsledku z laboratoře žalovaného byla zjištěna hodnota až o 5,7 g/l vyšší.
11. Žalobkyně namítla nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z důvodu, že žalovaný v rámci ukládání sankce nepřihlédl k tomu, že po započtení odchylky se lišily hodnoty bezcukerného extraktu při zařazení vína a rozboru určené pro druhé odborné stanovisko pouze o 1,4 g/l. K tomu se žalovaný nikterak nevyjádřil. Žalovaný nepřihlédl ani ke způsobu spáchání přestupku, následkům a okolnostem, za nichž byl spáchán.

V. Posouzení věci soudem

12. Soud za splnění podmínek pro rozhodnutí ve věci bez nařízení ústního jednání (§ 51 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále „s. ř. s.“) přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalovaného a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná** (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
13. Ze správního spisu se podává, že Státní potravinářská a zemědělská inspekce, Inspektorát v Brně (dále „kontrolní orgán“ nebo „správní orgán prvního stupně“), provedla u žalobkyně kontrolu dle § 3 zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých zákonů. V rámci kontrolní prohlídky kontrolní orgán odebral vzorek vína *Chardonnay* č. š. 2016, provedl laboratorní rozbor, porovnal jej s laboratorním rozbohem provedeným při zařazení vína a vyhodnotil vzorek vína jako nevyhovující znakem „N“ v parametru „bezucukerný extrakt“. Kontrolní orgán totiž dospěl ke zjištění, že analytický parametr bezcukerný extrakt nedostává požadavků podle § 27 odst. 4 písm. a) bod 4 zákona o vinohradnictví a vinařství, který přikazuje, že skutečné hodnoty bezcukerného extraktu musí odpovídat hodnotám zjištěným při jeho zařazení.
14. Vzhledem ke zjištění, že žalobkyně uvedla do oběhu nevyhovující víno v množství 7 257,75 litrů, v rozhodnutí ze dne 30. 6. 2023, č. j. SZPI/BL713-23/2023, uznal kontrolní orgán žalobkyni vinnou z přestupku podle § 39 odst. 2 písm. s) zákona o vinohradnictví a vinařství. Za přestupek jí uložil podle § 39 odst. 2 písm. s) téhož zákona pokutu ve výši 30 000 Kč (výrok I) a povinnost zaplatit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč (výrok II). Tento závěr potvrdil žalovaný v napadeném rozhodnutí.

V. 1 Způsob započtení odchylky

15. Žalobkyně v prvé řadě nesouhlasí s tím, že se přestupku dopustila. První žalobní námitkou žalobkyně konkrétně sporuje způsob výpočtu správních orgánů ve vztahu k započtení podzákonným právním předpisem stanovené odchylky, která představuje toleranci při srovnávání výsledků laboratorního měření. Je přesvědčena, že odchylka se musí připočíst ke každému měření. Této první žalobní námitce soud nepřisvědčil a konstatuje, že způsob porovnání hodnot předmětného parametru, jak jej provedly správní orgány, odpovídá zákonu.
16. K jádru sporu soud předepisuje, že žalobkyně jako výrobce vín je povinna splnit zákonné požadavky zákona o vinohradnictví a vinařství, a to mj. požadavky uvedené v § 27 odst. 4 písm. a) bod 4 tohoto zákona: *„je zakázáno uvádět do oběhu produkt, u něhož neodpovídají hodnoty skutečného obsahu alkoholu, nebo celkového obsahu alkoholu, nebo hodnoty obsahu bezcukerného extraktu hodnotám zjištěným při jeho zařazení, s přihlédnutím k odchylkám stanoveným prováděcím právním předpisem.“*
17. Podle § 10 odst. 3 vyhlášky pak platí, že *„[h]odnoty skutečného obsahu alkoholu, celkového obsahu alkoholu a obsahu bezcukerného extraktu u vína uváděného do oběhu musí odpovídat hodnotám zjištěným při zařazení vína vyrobeného z vinných hroznů vypěstovaných na území České republiky. Přípustné jsou následující odchylky, které zahrnují rozšířené nejistoty stanovení pro použité metody rozboru u [...] c) obsahu bezcukerného extraktu $\pm 2,5$ g na litr.“*
18. Za to, že hodnota bezcukerného extraktu naměřená při zařazení produktu odpovídá skutečné hodnotě tohoto parametru u produktů uváděných na trh, nese objektivní odpovědnost výrobce a v případě, že je kontrolou zjištěno pochybení, lze v rámci dozoru ze strany veřejné správy sankcionovat nedodržení těchto zákonem stanovených povinností. Obě porovnávané hodnoty přitom nemusí být naprosto shodné, neboť je přípustná odchylka ve výši $\pm 2,5$ g/l.
19. Soud si ze správního spisu ověřil, že při zařazení vína naměřila externí laboratoř na náklady žalobkyně hodnotu bezcukerného extraktu ve výši 28,9 g/l (viz měření č. 73/2021 ze dne 1. 2. 2021 vyhotovené laboratoří Lipera s.r.o., vinařsko-technologická laboratoř). V rámci správní kontroly naměřil kontrolní orgán hodnotu tohoto parametru ve výši 19,3 g/l (viz protokol o zkoušce č. D012-51219/01 ze dne 10. 6. 2022). Žalobkyně také zajistila měření pro druhé odborné stanovisko, které provedla laboratoř BS vinařské potřeby s.r.o., Velké Bílovice [viz protokol o zkoušce o analytickém rozboru vína (Laboratorní protokol; zakázka: Lab220800012) ze dne 3. 8. 2022], kdy zjištěná hodnota bezcukerného extraktu činila 25 g/l.
20. Kontrolní orgán porovnal ve smyslu § 27 odst. 4 písm. a) bod 4 zákona o vinohradnictví a vinařství hodnotu zjištěnou při zařazení (28,9 g/l) a hodnotu zjištěnou při kontrole (19,3 g/l). Dospěl k závěru, že se rozcházejí více než zákon dovoluje, a to i po zohlednění odchylky ve výši 2,5 g/l. Výpočet vysvětlil tak, že pokud hodnota bezcukerného extraktu doložená při zařazení vína byla naměřena ve výši 28,9 g/l, skutečná hodnota obsahu bezcukerného extraktu u předmětného vína uváděného žalobkyní na trh by vyhovovala zákonu, pokud by odpovídala hodnotám ležícím v intervalu hodnot 26,4 g/l – 31,4 g/l (interval určuje odchylka ve výši $\pm 2,5$ g/l). Kontrolní orgán uzavřel, že hodnota 19,3 g/l, ani hodnota 25 g/l se v tomto intervalu nepohybují.

21. Soud se ztotožnil s výkladem žalovaného, že podzákonný právní předpis stanoví toleranci ve výši $\pm 2,5$ g/l, přičemž výslovně uvádí, že tyto stanovené odchylky již v sobě zahrnují rozšířené nejistoty stanovení pro použité metody rozboru. Srov. k otázce právních dopadů institutu rozšířené nejistoty také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2023, č. j. 8 As 125/2022-47, ve kterém soud učinil závěr: „*nejistota v tomto případě poskytuje toliko informaci o kvalitě výsledku měření a není relevantní pro další aplikaci při posouzení shody, neboť je již zahrnuta v zákonné odchylce (tj. v hodnotě $\pm 2,5$ g/l.). Jinými slovy do tohoto výpočtu již vstupovat nemá.*“ Ačkoliv je tedy do jisté míry pravdivé tvrzení žalobkyně, že měření hodnot u vzorků vína může vykazovat nepřesnosti, které zpravidla zaznamenává laboratorní výsledek ve stanovení rozšířené nejistoty, tyto případné diskrepance jsou kompenzovány právě odchylkou podle zmíněné vyhlášky. Tak plyne přímo z jejího znění.
22. Soud proto shodně s žalovaným naznal, že je nesprávný výklad žalobkyně, že odchylku je třeba připočítat ke každému měření – tedy k hodnotě 25 g/l, což by znamenalo interval 22,5 g/l – 27,5 g/l; a k hodnotě 28,9 g/l, z čehož by vyplynul interval 26,4 g/l – 31,4 g/l. Při takovém výpočtu se intervaly sice protínají, nicméně dochází ke dvojímu započtení odchylky ve výši 5 g/l, což je v rozporu s výslovným zněním právního předpisu. Žalobkyně totiž zaměňuje odchylku s rozšířenou nejistotou, nicméně podle znění zákona odchylka v sobě již nepřesnosti v rámci rozšířených nejistot zahrnuje. Nemá být proto připočítána ke každému měření, naopak je ji nutno chápat tak, že umožňuje toleranci při porovnávání shody obou naměřených hodnot a pokud se hodnoty liší maximálně o $\pm 2,5$ g/l, lze výsledek považovat za vyhovující.
23. Lze nadto doplnit, že vyhláška nahradila dřívější vyhlášku č. 323/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství, jež stanovovala odchylku $\pm 1,5$ g/l, avšak nezahrnovala rozšířenou nejistotu měření, což výslovně uváděla. Za účinnosti tehdejší právní úpravy tedy naopak bylo nutné nejistotu měření přičítat samostatně. Z jazykového výkladu současné právní úpravy však plyne postup, který uplatnil žalovaný.
24. Soud souhlasí se závěrem žalovaného, že i kdyby správní orgány porovnávaly hodnoty 28,9 g/l (hodnota při zatřídění vína) a 25 g/l (pro žalobkyni příznivější výsledek vyplývající z měření zajištěné žalobkyní pro druhé odborné stanovisko), nikoliv hodnotu naměřenou kontrolním orgánem, ani za takové situace by po započtení odchylky nebyl výsledek vyhovující. Rozdíl obou hodnot se totiž rovná 3,9 g/l a odchylka činí maximálně $\pm 2,5$ g/l, tedy žalobkyně by se i tak nevešla do zákonem uznané tolerance. Závěr o spáchání přestupku je proto s ohledem na výše uvedené správný.

V. 2 Spolehlivost metody měření

25. Žalobkyně v dalším okruhu námitek v obecné rovině zpochybňuje výsledky laboratorních rozborů. Uvádí, že u každého z provedených měření je výsledek diametrálně odlišný a nadnáší otázku, zda lze za současného stavu vědy akceptovat výsledky laboratorních rozborů a používat je jako jediný podklad pro správní trestání.
26. Na úvod zdejší soud konstatuje, že podle příslušné judikatury platí, že povinnost prokázat akceptovatelnost metody s ohledem na stav vědeckého poznání má správní orgán (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 7. 2015, č. j. [29 A 29/2013-231](#), bod 117). Podle Nejvyššího správního soudu se správní orgány „*musí zabývat hodnocením a srovnáním zdrojů, v nichž byly články zpochybňující použitelnost metody publikovány, případně shrnout,*

zda vylučují použitelnost dané metody“ (viz rozsudek ze dne 16. 12. 2015, č. j. [8 As 95/2015-55](#)).

27. V nyní projednávaném případě však žalobkyně žádné konkrétní argumenty směřující ke zpochybnění použité vědecké metody jako takové nepředložila, a to ani ve správním řízení, ani v žalobě. Žalobkyně projevila nedůvěru k použité metodě pouze naznačením, že každá provedená měření v jejím případě vykazují značné rozdíly ve výsledcích.
28. Žalovaný v napadeném rozhodnutí k použitým metodám vysvětlil, že hodnota bezcukerného extraktu se získává dopočtem z naměřených hodnot více analytů, přičemž rozporným analytem v tomto případě, který hodnotu bezcukerného extraktu ovlivňuje, byl „obsah cukru (glukóza + fruktóza)“. Žalovaný poukázal na to, že Odbor zkušební laboratoře v Brně pracuje podle metod uvedených v Kompendiu metod OIV a stanovení výše zmíněného analytu bylo provedeno enzymatickou metodou Stanovení cukrů s využitím multiparametrického automatického analyzátoru a enzymatického setu společnosti Thermo Fisher Scientific dle postupu OIV-MA-AS2-03B:R2012 s využitím rezoluce OIV-OENO-391-2010. Žalovaný zdůraznil, že na tyto metody je odkazováno v nařízeních Evropské unie a jsou přijaté Mezinárodní organizací pro révu vinnou a víno (OIV), přitom jsou též uveřejněné v Kompendiu OIV.
29. Žalobkyně s výše uvedenými skutečnostmi nepolemizovala a ani neuvedla žádné skutečnosti, které by konkrétní použitou metodu vyvracely. Soud k tomu uvádí, že z protokolu a napadeného rozhodnutí je zřejmé, jaké metody byly pro měření použity. Tyto metody jsou přitom akreditovány, o čemž svědčí příslušné pořadové číslo zkoušky, přičemž validace metody je součástí její akreditace. Soud přikládá důležitost skutečnosti, že patří také do seznamu metod popsanych ve Sborníku mezinárodních analytických metod pro vína a mošty OIV. Sborník je přitom závazný podle nařízení Evropské unie podle čl. 80, č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007.
30. Mezinárodně uznávané metody používané akreditovanou laboratoří by mohly zpochybnit důkazy vyvracející vhodnost metody na odborné bázi, např. odborné články či odborná vyjádření. Žalobkyně její nekvalitu, která by vylučovala její používání, nepodpořila žádným konkrétním důkazem, např. odbornými články, či jinými odbornými posudky vyvracejícími její spolehlivost. Samotné rozdíly ve výsledcích vyplývajících z provedených měření v průběhu správního řízení v případě žalobkyně nejsou způsobilé samy o sobě vyvrátit zvolenou metodu měření. Tyto rozdíly totiž mohly být způsobeny různými vnějšími faktory ovlivňujícími konečný výsledek zkoumané hodnoty. O tom však soudu nepřísluší spekulovat. Soud považoval vysvětlení žalovaného o vhodnosti metody za přesvědčivé, zároveň nevyvstaly žádné skutečnosti, které by spolehlivost metody použité kontrolním orgánem jakkoliv snižovaly.
31. Žalovaný uznal, že výsledky měření kontrolního orgánu a žalobkyně se liší, avšak nepojal povinnost spekulovat o tom, co způsobilo rozdíly v naměřených hodnotách (str. 10 napadeného rozhodnutí). K tomu správní soud konstatuje, že tímto postupem nedošlo k vadě, která by měla za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Soud v první řadě k této otázce uvádí, že judikatura vrcholných soudů dovozuje, že obecně by takový rozpor mezi výsledky byl relevantní v případě, kdy by jedna z měřených hodnot mluvila ve prospěch žalobkyně. Pak by rozkol v naměřených hodnotách musel přinutit správní orgány, aby jej vysvětlily, případně pokud by to nebylo možné, aby vzhledem k tomu, že se pohybují

na úseku správního trestání, aplikovaly zásadu *in dubio pro reo* a upustily od správního potrestání (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2005, č. j. [6 As 36/2003-115](#), nebo ze dne 22. 1. 2009, č. j. [1 As 96/2008-115](#)). Srov. též nález Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2011, sp. zn. [I. ÚS 864/11](#): „*Princip presumpce neviny vyžaduje, aby to byl stát, kdo nese konkrétní důkazní břemeno; existují-li jakékoliv rozumné pochybnosti, nelze je vyložit v neprospěch obviněného, resp. obžalovaného, ale naopak je nutno je vyložit v jeho prospěch*. Srov. dále rozsudek Nejvyššího správního soudu, který řešil obdobný případ a k otázce odlišností měřených hodnot uvedl: „[n]ebyl-li by tedy v posuzované věci uvedený rozpor odstraněn, respektive vysvětlen, a nebylo-li by možné provést revizní zkoušku z totožného vzorku, musely by správní orgány na základě této zásady vycházet z laboratorního výsledku, který by byl pro stěžovatelku nejpříznivější, a to v rámci nejpříznivější odchylky.“

32. Žádná z řádně naměřených hodnot v případě žalobkyně se nicméně uvnitř dovoleného intervalu nenacházela a nebylo tudíž nutné detailně zkoumat důvod rozdílů v jednotlivých měřeních. Ať už by správní orgány totiž vycházely z jakéhokoli výsledku, závěr by byl stále stejný – tedy nevyhovující. Účelem soudního přezkumu rozhodnutí správních orgánů přitom není úplná kontrola jejich bezchybnosti, ale posouzení jejich zákonnosti v rozsahu uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Není proto účelné, aby byly rozpory vysvětlovány, pokud žádné z provedených měření nepřisvědčuje žalobní argumentaci. Na okraj lze poznamenat, že jediný vyhovující výsledek (tj. 28,5 g/l) vyplynul z Osvědčení o chemickém rozboru vína ze dne 23. 7. 2022 vypracovaného Ing. Beckovou na popud žalobkyně, ovšem žalovaný správně vysvětlil nepoužitelnost tohoto výsledku, neboť laboratorní rozbor byl proveden na vzorku dodaném žalobkyní s odkazem na již neaktuální metody a bez odkazu na akreditaci. Tento rozpor žalovaný tedy dostatečně vysvětlil a výsledek z uvedených důvodů oprávněně nepoužil. K tomu ani žalobkyně žádné žalobní námitky nepřednesla.
33. Závěrem soud tedy shrnuje, že ačkoliv nebyly rozdíly mezi naměřenými hodnotami správními orgány vysvětleny, skutkový stav byl zjištěn natolik uspokojivě, aby bylo možno dospět k závěru o spáchání přestupku v souladu se zásadou materiální pravdy vyjádřenou v § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

V. 3 Výše sankce

34. Soud nepřisvědčil žalobkyni ani v námitce, kterou poukazovala na nepřiměřenost výše uložené pokuty.
35. Stanovení výše pokuty v rámci zákonem stanoveného rozmezí je věcí volného správního uvážení správního orgánu, které podléhá přezkumu zákonnosti pouze v omezené míře (viz obecně k určení výše výměry správní pokuty např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012-351, body 330 až 332, cit.: „*Stanovení výše pokuty závisí na správním uvážení žalovaného, kterému zákon poskytuje ve stanovených hranicích volný prostor k úvaze a rozhodnutí. Z povahy rozhodnutí učiněného na základě správního uvážení plyne i omezený rozsah soudního přezkumu uložené sankce (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, čj. 6 A 96/2000 – 62, č. 225/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 3. 4. 2012, čj. 1 Afs 1/2012 – 36, č. 2671/2012 Sb. NSS).*“ Úkolem soudu je pak v rámci žalobních námitek zohlednit, zda výše stanovené sankce je s ohledem na přestupek provázející okolnosti racionální, logická, zda nebylo vybočeno z mezí správního uvážení. Pokud by soud také naznal, že výše pokuty je zjevně nepřiměřená, může využít svého moderačního

práva a pokutu snížit, případně od ní upustit, jestliže to žalobkyně navrhuje (§ 78 odst. 2 s. ř. s.).

36. Správní orgány postupovaly při ukládání pokuty za správní delikt ve sféře svého diskrečního oprávnění, tedy v zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích. Soud přitom neshledal, že by meze správního uvážení překročil a uložil zjevně nepřiměřenou pokutu. Zároveň nelze dospět k závěru, že by uložení sankce správní orgány řádně neodůvodnily.
37. Podle § 39 odst. 7 písm. c) zákona o vinohradnictví a vinařství mohl za inkriminované jednání žalobkyně uložit správní orgán pokutu až do výše 5 000 000 Kč, tedy pokuta ve výši 30 000 Kč představuje pouze 0,6 % z horní hranice sazby pokuty a nelze ji mít za nepřiměřenou.
38. Soud na jednu stranu rozumí žalobkyni, že vada v obsahu bezcukerného extraktu ve víně není na první pohled zjevná a je ji možné vysledovat až na základě laboratorního rozboru. Pak se může sankcionování výrobce vína jevit jako neopodstatněné, pokud jde o „skrytý“ nedostatek. Nicméně koncept odpovědnosti za správnost sledovaných hodnot v obsahu produktu je postaven na objektivní odpovědnosti. To znamená, že žalobkyně musí tyto skutečnosti mít v pořádku, jinak se vystavuje represím ze strany kontrolních orgánů bez ohledu na to, zda je jednání prosto zavinění, či nikoliv. Je třeba si uvědomit, že sankcionování má své opodstatnění, a to cíl zamezit ohrožení zákonem chráněného zájmu uváděním takových produktů na trh, jejichž hodnoty u sledovaných parametrů nevyhovují zákonným požadavkům. Pro vznik odpovědnosti za přestupek tedy zásadně postačuje naplnění jeho skutkové podstaty, tedy uvádění nevyhovujících produktů na trh. Viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2017, č. j. 10 As 54/2017-58: „[p]roto skutečnost, že se v projednávané věci ve třech případech jednalo o skryté vady potravin, které stěžovatelka mohla odhalit až po provedení laboratorních testů, její odpovědnost nevylučuje. Správní orgány k tomu, že ve třech případech se jednalo o vady skryté, správně přihlédly při ukládání sankce jako k polehčující okolnosti ve prospěch stěžovatelky.“
39. Na druhou stranu žalovaný na základě svých úvah vyhodnotil celkovou závažnost jako nízkou. Při hodnocení způsobu spáchání hodnotil správní orgán prvního stupně ve prospěch žalobkyně skutečnost, že se jednalo o vadu skrytou, zjiitelnou až laboratorním rozbohem. Zároveň v rámci úvahu o individualizaci trestu připomněl, že žalobkyně si dala víno sama zatřídit a uváděla jej na trh, což představuje důvod pro uložení pokuty. Tyto úvahy nepostrádají logiku ani zjevně nevybočují z mezí spravedlivého uvážení. Žalovaný navíc přihlédl k tomu, že hodnota bezcukerného extraktu, vycházelo-li by se z hodnoty vyplývající z druhého odborného stanoviska, tj. 25 g/l, se lišila pouze o 1,4 g/l, k čemuž přihlédl jako k polehčující okolnosti. Základní úvahy žalovaný pro posouzení v rámci individualizace trestu tedy přednesl a soud v nich nespatřuje jakékoliv nedostatky rozporné se zákonem, ani, že by sankce byla za daných okolností zjevně nepřiměřená.
40. K námitce žalobkyně, že při ukládání trestu žalovaný nezohlednil, zda následkem porušení právní povinnosti je pouze ohrožení chráněného zájmu, nebo zda došlo přímo k jeho porušení, lze uvést, že v úvaze o následcích porušení správní orgán prvního stupně zohlednil potenciální následek pro spotřebitele ve vztahu k velkému množství nevyhovujícího vína uvedeného na trh, tedy jako ohrožující. Zákon obecně zakazuje uvádět produkty na trh, pokud nesplňují zákonem stanovené podmínky, byla tedy porušena tato povinnost, přičemž byl porušen právem chráněný zájem na prodeji takových produktů, které splňují sledované

parametry. Za škodlivý následek je možné považovat již jen pouhou možnost ohrožení práv spotřebitelů, tedy že následek protiprávního jednání lze vykládat jako možnost jeho vzniku (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2012, č. j. 29 A 19/2011-65).

41. Žalobkyně také uváděla, avšak bez dodání bližších souvislostí, že bylo narušeno její právo spočívající v zásadě legitimního očekávání při rozhodování v obdobných právních a skutkových případech. K tomu však nelze než sdělit, že takto obecně formulovaná námitka nevyvrací závěry správních orgánů v žádné části jejich rozhodnutí, neboť žalobkyně neuvádí, jaké rozhodnutí podle ustálené správní praxe konkrétně očekávala.
42. Soud neshledal důvod, který by jej opravňoval ke snížení pokuty, nadto k jejímu upuštění. Vzhledem k výši uložené pokuty téměř na spodní hranici zákonné sazby a vzhledem k tomu, že se v případě nevyskytly takové okolnosti, které by výrazně snižovaly společenskou škodlivost jednání žalobkyně, nepřistoupil soud k moderaci trestu (§ 78 odst. 2 s. ř. s.). Ostatně zákon mu toto oprávnění nepovoluje využít v případě, kdy pokuta není zjevně nepřiměřená, což v tomto případě jistě nebyla. Co se týče upuštění od uložení správního trestu, žalovaný jej zvažoval, nicméně tuto možnost danou mu zákonem nevyužil. Lze přitom považovat za logické takové vyjádření žalovaného, že uložení pokuty (byť při spodní hranici zákonné sazby – 0,6 % z možných 5 000 000 Kč) cílí k naplnění preventivní funkce a smyslu správního řízení a ke kultivaci chování výrobců a prodejců a ochraně spotřebitelů.

VI. Závěr a náklady řízení

43. Soud tedy shledal námitky žalobkyně neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
44. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl na základě § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 13. ledna 2026

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu

